

'Streven is 200 koeien met 10.000 kilo melk en 3,60 procent eiwit'

Klaartje 45 is de baas in 200-koppige veestapel

Klaartje 45 van de familie Snellink uit Markelo haalde in oktober 2011 de finale van de Melkvee Magazine Koeverkiezing in Hoornaar. Ze is inmiddels 13,5 jaar oud en produceerde al meer dan 10.000 kilo vet en eiwit. De uiterst vitale koe houdt zich nog altijd knap staande op het omvangrijke familiebedrijf, wat door protocollair werken ogenschijnlijk gemakkelijk wordt geleid.

Ze is inmiddels de oudste koe van de veestapel, maar weet zich tussen haar 200 koppelgenotes nog moeiteloos staande te houden. Sterker nog, ze is volgens haar eigenaar Benny Snellink de baas van de stal. Klaartje 45, de inmiddels 13,5 jaar oude dochter van proefstier Delta Nld Kashmir (Festival x Captain) uit een Jabot-moeder,

nam in 2011 deel aan de zevende editie van de Melkvee Magazine Koeverkiezing en haalde daarbij de finale. 'Het was een heel mooie dag en een geweldige belevenis om een keer mee te maken' is te lezen in de bedrijfsfolder van Melkveebedrijf Snellink VOF in Markelo (Ov.). „Wij vonden de finale van de Koeverkiezing in Hoornaar hartstikke

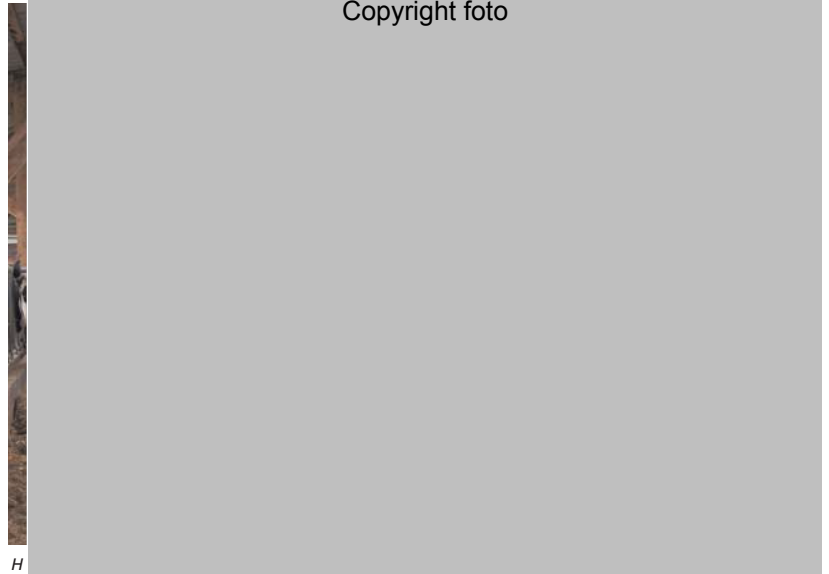
leuk. De hele entourage was prachtig”, bevestigt de veehouder.

Tientonner

Klaartje was al op leeftijd toen ze in oktober 2011 in Hoornaar aantrad, maar ruim anderhalf jaar later blijkt de koe nog niets

De levensproductie van Klaartje 45 tot dusver.

Leeftijd	Dagen	Kg melk	% vet	% eiwit	LW
2.01	334	8626	4,84	3,69	117
3.02	286	9843	4,46	3,32	111
4.02	310	11385	4,28	3,40	114
5.01	285	11188	4,38	3,48	114
6.00	345	11186	4,53	3,63	101
7.02	307	13093	4,59	3,34	118
8.02	380	12483	4,89	3,52	80
9.06	317	12001	4,69	3,58	106
10.06	316	12364	4,35	3,59	109
11.05	378	13966	4,66	3,60	102
12.09	242	9700	4,60	3,61	111
Totaal	3500	125835	4,57	3,52	108

veranderd. De koe slechtte afgelopen maart als eerste koe van het bedrijf de barrière van 10.000 kilo vet en eiwit en werd onlangs door de bedrijfsinspecteur beloond met 87 punten voor het algemeen voorkomen. „Ze had als vaars 83 punten gekregen en we hadden haar bij de laatste inspectie voor de aardigheid tussen de vaarzen gezet. We vinden het zelf namelijk een heel aparte koe”, verklaart Benny Snellink. Klaartje kreeg 83 punten voor haar frame, 87 voor robuustheid, 88 voor de uier en 87 voor de benen. Klaartje 45 kalfte tot dusver elf keer af, waarbij haar derde en tiende dracht (in 2011) in een tweeling resulteerden. Desondanks leek ze ten tijde van de Koeverkiezing weer in één keer drachtig. „Een tijdje na de finale was ze echter weer tochtig. We hebben haar toen opnieuw geïnsemineerd en toen was ze wel in één keer drachtig.” De koe kalfte in september 2012 voor de elfde keer en bracht haar zoveelste stierkalf. „Alleen haar eerste dracht resulteerde in een vaarskalf. Deze Klaartje 53 (v. Major) is minder goed dan haar moeder, maar zal binnenkort evengoed de 100.000 kilo melk volmaken”, aldus Snellink. Omdat de veehouder nog altijd maar één vrouwelijke nakomeling van Klaartje 45 heeft, besloot hij op advies van kameraden de koe met gesekst sperma te insemineren. „Ik had wel mijn twijfels vanwege het verminderde bevruchtend vermogen van het sperma in combinatie met de leeftijd van de koe, maar besloot het toch te doen”, vertelt Snellink. Hij investeerde 50 euro in een gesekst rietje van de stier Acme en omdat ze de volgende dag nog steeds tochtig was nog eens 50 euro. Maar ze was wel meteen drachtig en ook nog van een tweeling. In september moet ze opnieuw kalven.

Familiebedrijf

De Koeverkiezingstopper hoort bij de eerste lichte koeien die op het bedrijf

van Snellink is geboren. Benny nam in 1998 het ouderlijk bedrijf over en ging daarbij verder met de 75 roodbonte koeien van zijn vader Herman. In de koeien zat nog veel MRII-invloed en de gemiddelde productie bedroeg zo'n 7.500 kilo melk. Tegelijkertijd nam Snellink de 25 zwartbonte koeien van zijn schoonvader Johan Boonk over, met een productiegemiddelde van 9.500 kilo melk en een exterieurgemiddelde van 84 punten. Klaartje 45 stamt dan ook uit de veestapel van Boonk. De afgelopen vijftien jaar is het bedrijf in omvang verdubbeld, maar wel puur uit eigen aanwas. Het bedrijf is nog altijd een familiebedrijf, waarbij zowel de beide opa's hun steentje nog bijdragen als Benny's echtgenote Ria en hun oudste zoon Marcel, die volledig in het bedrijf meedraait. Benny woont met zijn gezin bij de boerderij, net als zijn vader, die in een huis elders op het omvangrijke erf woont. Johan Boonk woont 1,5 kilometer verderop, waar het dekkrijpe en drachtige jongvee is gehuisvest, evenals de dekstieren. De jongere kalveren verblijven in de jongveestal bij Snellink thuis.

Geen robots

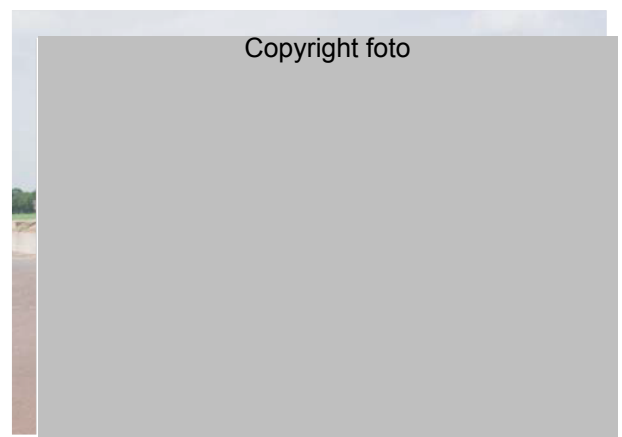
In het geboortjaar van Klaartje 45 werd op het bedrijf een nieuwe melkstal in gebruik genomen, die de oude 2 x 4 stands visgraat melkstal verving. „We hebben op verschillende andere bedrijven gemolken en zagen automatisch melken niet zitten, al waren de meningen verdeeld”, aldus Benny. „Wij vinden melken mooi werk en zijn 's avonds om half acht ook echt klaar. Bovendien vinden we robotmelken duur, het kost 2 cent per liter melk meer.” De familie koos voor een 2 x 10 stands zij-aan-zij melkstal, met een uitbreidingsmogelijkheid tot 2 x 12. Vorig jaar werd van die optie gebruikgemaakt. Een omvang die volgens de veehouder prima bij het aantal koeien past.

„Overigens vinden wij snel melken niet zo heel belangrijk. Het gaat erom dat het goed gebeurt.” Een melkbeurt duurt twee uur en Benny is degene die meestal melkt, waarbij er vaak ook iemand aanwezig is die de koeien opdrijft en de boxen schoonmaakt.

Welzijn

Weidegang blijkt geen rol te spelen bij de overweging het melken al dan niet te automatiseren. „We hebben aan weidegang gedaan voordat de nieuwe stal werd gebouwd, maar de koeien hadden veel last van pensverzuring. Sinds 2007 weiden we dan ook niet meer”, vertelt Snellink. De 0,5 cent hogere melkprijs voor veehouders die weidegang toepassen, stimuleert voornamelijk onvoldoende. „Het drachtige jongvee gaat wel naar buiten, zodat ze het grazen in elk geval hebben geleerd, mochten we toch ooit besluiten om weer te gaan weiden.” Omwille van het welzijn kunnen de koeien volgens Snellink net zo goed of misschien zelfs wel beter binnen blijven. In 2006/07 werd de nieuwe stal tegen de zijkant van de oude stal aan gebouwd, waarbij optimaal ►

Benny Snellink vindt een voermengwagen te duur en voert zijn koeien daarom met een eenvoudige blokkenwagen. Met een shoveltje voegt hij luzerne toe.

Copyright foto

Het nieuwe staldeel met diepstrooiselligboxen met zaagsel werd tegen de zijkant van de oude stal aangebouwd.

rekening is gehouden met het koecomfort. Zo beschikken de koeien over met zaagsel gevulde diepstrooiselligboxen. „We kijken wel naar gedroogde mest als boxvulling, maar durven het niet aan. We willen graag een celgetal van honderd houden“, aldus Snellink. Ook zijn er veel lampen in de stal. „We hebben het dak geïsoleerd en wilden daarnaast een lichtstraat in de nok. Maar uiteindelijk hebben we besloten dat niet te doen, omdat de lichtstraat veel warmte zou geven en de isolatie tegenwerkt.“

Vast protocol

„Als je een veestapel van tweehonderd koeien op de rit wilt houden, moet je zaken als celgetal, klauwgezondheid en vruchtbaarheid goed kunnen managen“, stelt Snellink. Om die reden werkt de familie volgens een vast protocol. „Het hele jaar door is de melkcontrole elke vier weken op dinsdag. De dinsdag ervoor komt de klauwverzorgder. Koeien die binnenkort droog moeten, koeien tussen zeventig en honderd dagen aan de melk en koeien waar je wat aan ziet, worden dan behandeld.“ Snellink noteert de ‘koeien waar hij wat aan ziet’ tijdens het melken op een whiteboard in de melkstal. „Als er tussendoor een koe kreupel is, bekap ik die zelf, of, als de klauwverzorgder toevallig in de buurt is, bekap hij haar in onze klauwbekapbox.“ Elke twee weken gaan de koeien gedurende twee melkmalen door een voetbad, een week voor en een week nadat de klauwverzorgder komt. Op de dinsdag na de melkcontrole is er

bedrijfsbegeleiding door de dierenarts en de voerleverancier van ABZ Diervoeding, waarbij de conditie van de koeien wordt gescoord en de krachtvoergift per koe eventueel wordt aangepast. Omdat hij de dierenarts te duur vindt, laat Snellink zijn koeien op de vrijdag na de melkcontrole en op de vrijdag twee weken later door de inseminator op drachtigheid scannen. „Bij deze omvang moet je zo werken, anders loop je steeds achter de feiten aan.“

Droogzetgroep

De veestapel is met een productie van gemiddeld 10.500 kilo melk hoogproductief, al is de productie de laatste tijd iets lager. Het huidige rollend jaargemiddelde bedraagt 10.027 kilo melk met 4,32 procent vet en 3,57 procent eiwit. Een eenvoudige blokkenwagen staat aan de basis van de productie. Snellink noemt een voermengwagen veel te duur. De melkkoeien krijgen een rantsoen van gras en maïs in een fifty-fifty-verhouding, aangevuld met eiwitmeel en 750 gram luzerne per koe per dag. In totaal krijgen de koeien 25,5 kilo krachtvoer per 100 kilo meetmelk verstrekt. „We melken met een ureum van gemiddeld 18 en sturen daar ook op“, aldus de veehouder. Alle melkkoeien lopen in één koppel. „Die kleine groep aan de andere kant van de stal, die is belangrijker dan twee productiegroepen“, wijst Snellink. Het blijkt om een speciale droogzetgroep te gaan. „Koeien die droog moeten, geven vaak nog te veel melk. Daarom geven we ze een week lang het droogstandsrantsoen en melken ze

dan nog één keer daags. Producties van 20 liter en meer zakken dan eenvoudig terug tot zo’n 8 liter per dag.“ Snellink is ervan overtuigd dat een lage productie bij het droogzetten beter voor de uiergezondheid is. Evengoed zet hij alle dieren met antibiotica droog en past hij in de zomer bovendien OrbeSeal toe. Overigens bestaat het droogstandsrantsoen uit grove kuil, maïs, hooi, gehakseld stro en een speciale eiwitsamenstelling voor droogstaande koeien.

Stier naar KI

De koeien worden maximaal vier keer geïnsemineerd en de pinken twee tot drie keer, steevast vanaf een leeftijd van 13 maanden. Daarna gaan ze bij de eigen stier. Snellink heeft op het bedrijf van zijn schoonvader een stierenhok gemaakt, waar de dieren veilig bij de stier kunnen worden gelaten en weer worden weggehaald. Boonk verzorgt weliswaar het jongvee, maar Snellink voert ze om de dag vanuit de thuislocatie. De veehouder fokt elk jaar een aantal stiertjes op, waarvan er ook voor de dekking weggaan. Eentje was er inmiddels goed genoeg voor de KI. KI Kampen zet namelijk binnenkort de stier Sunfire (Shogun x Goldwyn x Jesther) in. Bij de totstandkoming van de pedigree blijkt het toeval een grote rol te spelen. „We hadden een excellente Jesther-koe die altijd stieren bracht. We hebben de koe één keer gespoeld en dat leverde twee vaarskalveren op. Eentje, daar was wat mee, maar de andere hebben we als pink ook gespoeld. Deze Manna 125

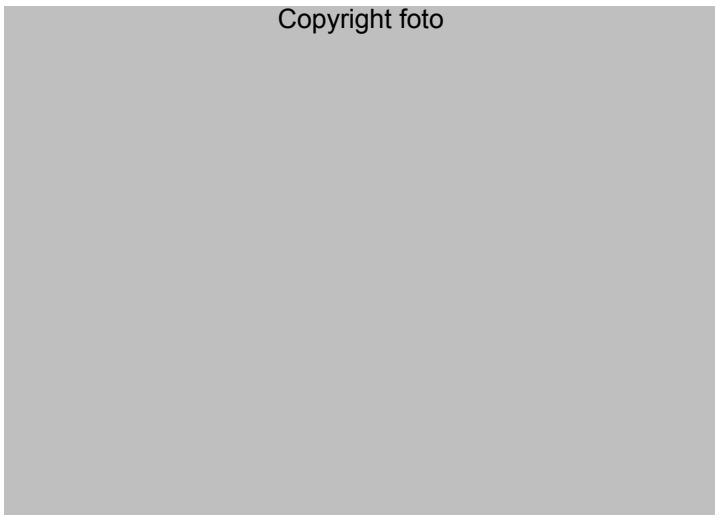
Copyright foto

Bedrijfsgegevens

Benny Snellink (52) runt met zijn vrouw Ria (48) en zoon Marcel (23) een melkveebedrijf met 200 koeien in Markelo (OV). Dochter Moniek (21) heeft geen ambities in de melkveehouderij. Zoon Jordy (19) helpt wel overal mee, maar wil geen boer worden. Ook de opa’s Herman Snellink en Johan Boonk dragen nog hun steentje bij. Zo huisvest Boonk de drachtige pinken. De koeien op het familiebedrijf realiseren een rollend jaargemiddelde van 10.027 kilo melk met 4,32 procent vet en 3,57 procent eiwit. Snellink heeft een

melkquotum van 1,8 miljoen kilo en least het benodigde aanvullende quotum. Het exterieurgemiddelde van de veestapel bedraagt ruim 83 punten. Bij de stierkeuze krijgt het exterieur dan ook veel aandacht. Bij de melkkoeien lopen de meeste nakomelingen van Rocko, Kian en Classic. Bij het jongvee tekenen Improver, Cricket, Impuls, Wyman, Surprise, Pleasure, Shogun en Kian voor de meeste dochters, terwijl de meeste drachtigheden van Cricket, Wyman, Stellando, Danillo, Improver, Kian en

Copyright foto

De oude Klaartje 45 is meestal als eerste in de melkstal.

(AV 87, red.) was bij het spoelen echter ziek. Omdat ze toch was opgestart, werd besloten de ET-sessie toch maar uit te voeren. We hadden Shottle in gedachten, maar de ET-specialist adviseerde een niet te dure stier te gebruiken, omdat de kans op succes niet zo groot was. We hadden nog twee rietjes van Shogun in het vat en hebben die daarom maar gebruikt”, vertelt Snellink. De spoeling resulteerde evengoed in zes kalveren, drie stiertjes en drie koekalveren. „Achteraf zijn we er blij mee, want een Shottle-zoon was voor de KI niet meer interessant geweest.”

Refiner

KI Kampen wilde naast Sunfire graag een Refiner-zoon uit Manna 125. „We hebben haar daarom met die stier geïnsemineerd. Maar na drie weken kwam ze terug. We wilden haar opnieuw laten insemineren, maar de inseminator vertelde ons dat Refiner zo slecht bevruchtte dat hij uit productie was genomen. Omdat de rietjes op dat moment toch niets meer waard waren, vroeg ik hem er dan maar vijf rietjes van Refiner in te stoppen. Hij deed dat en daarna was ze direct drachtig”, lacht Snellink. Opnieuw spoelen heeft de veehouder overigens niet overwogen. „We spoelen verder nooit. Het kost veel tijd en geld en is voor ons niet interessant. Wij willen systematisch kunnen werken.”

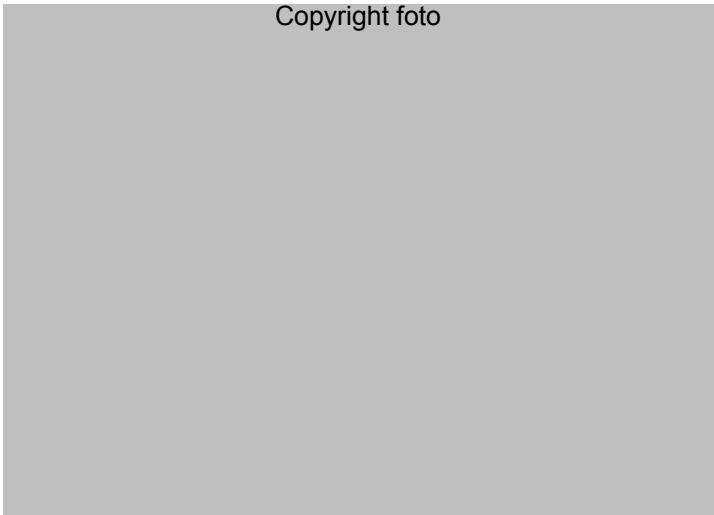
Behalve voor Manna 125 was er KI-interesse voor een roodfactorpink (McCormick x Peinzer Boy x Jesther), ditmaal van CRV. De dracht van genomicsstier Glorious resulteerde echter

in een roodbont vaarskalf. Snellink is er niet echt rouwig om. „Ik vind de McCormick te iel.” De veehouder is sowieso voorzichtig met genomicsstieren. „Ik gebruik ze een klein beetje, maar hoofdzakelijk dochtergeteste stieren en dan vooral exterieurstieren. Mijn schoonvader heeft ook altijd op exterieur gelet. Als je de koeien maar goed voert, geven ze wel melk”, meent Snellink.

Exterieur

Snellink maakt de paringen met behulp van het Stier Advies Programma van CRV. „Ik vind het makkelijk en gebruik toch al voor 85 procent CRV-stieren.” Hij vindt de melkproductie van de veestapel hoog genoeg, maar houdt de productievererving van stieren wel degelijk in de gaten, evenals gezondheidseigenschappen als het celgetal. „De weging van het exterieur in het SAP is hoog en op eiwit en celgetal wordt ook niks toegegeven.” Snellink test ook stieren voor Genes Diffusion en heeft zodoende veel dochters van Rocko op het bedrijf. De meeste melkt hij echter van Classic. „Toch zijn de dochters van Kian als ze ouder worden beter dan die van Classic”, heeft hij ervaren. Hij gebruikte Kian veel op de zwartbonten van zijn schoonvader, maar zet tegenwoordig vooral roodbonte stieren op roodbonte koeien en zwartbonte stieren op zwartbonte koeien. „Door het krappe stieraanbod bij roodbont gebruik ik echter ook roodfactorstieren op de roodbonte koeien.” Hoewel Snellink elk jaar enkele stieren aanhoudt, heeft hij nog geen zoon van

Copyright foto

Benny Snellink melkt zijn koeien in een 2 x 12 stands zij-aan-zij melkstal.

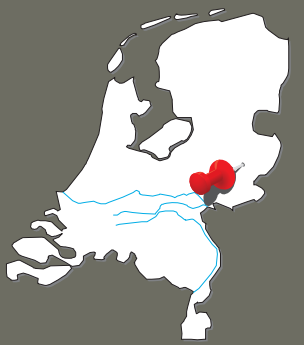
Klaartje 45 opgefokt. „Haar laatste kalf van Danillo sprak me niet zo aan. Het kalf was wat kort en daarom hebben we hem niet aangehouden. En eerder wisten we natuurlijk nog niet dat ze zo goed was”, verklaart de veehouder. Klaartje is in alles een voorbeeldkoe: een hoge productie, een uitstekende vruchtbaarheid, nauwelijks uiergezondheidsproblemen en veel vitaliteit. Ondanks haar gevorderde leeftijd gaat ze veel naar het nieuwe staldeel en hoort ze altijd bij de eerste koeien in de melkstal.

Saldo

Dat Klaartje voor een goed saldo zorgt, staat dan ook buiten kijf. Toch is dat juist de kritiek die Snellink op bedrijfsniveau wel denkt te krijgen. „Een saldboer zal zeggen dat wij te hoge kosten hebben, maar een gezonde veestapel staat bij ons hoog in het vaandel.” Snellink houdt er weliswaar een zorgvuldig gestructureerde bedrijfsvoering op na, aan de andere kant boeren hij en zijn familie ook eenvoudig. „Wij kopen geen koeien. Alles komt van het eigen bedrijf, maar we gebruiken wel goede stieren. De spermapijs vinden we daarbij niet zo belangrijk. De fokkerij kost 1 cent per liter, de veearts kost 2 cent.” De familie heeft als doelstelling de bestaande stallen te vullen, wat neerkomt op 230 koeien en 180 stuks jongvee. „We vinden zo’n bedrijfsomvang een uitdaging, maar tegelijkertijd komt er ook meer geld binnen”, aldus Snellink. „Vooreerst is het streven echter 200 koeien met 10.000 kilo melk en 3,60 procent eiwit.” ■

Kodak zijn. De stieren die nu het meest worden gebruikt, zijn Wyman, Atlantic, Kodak, Jotan, Direct, Cricket en Acme.

Het rantsoen van de melkgevende dieren bestaat uit 50 procent gras en 50 procent maïs, aangevuld met een eiwitmeel en luzerne. Het krachtvoergebruik ligt op 25,5 kilo per 100 kilo melk. Bij het bedrijf hoort 110 hectare grond, waarvan 72 hectare in eigendom is. Van het areaal beslaat 40 hectare maïs, de rest is gras.

Copyright foto